

DRUŠTVO BIBLIOTEKARA ISTRE - P u l a

V I J E S T I
DRUŠTVA BIBLIOTEKARA ISTRE

BROJ 1

PULA 1980.

Uredjuje : UPRAVNI ODBOR

DRUŠTVA BIBLIOTKARA ISTRE

Adresa redakcije : DRUŠTVA BIBLIOTKARA ISTRE

52200 I u l a

h. Gupca 2, tel. 22-602

S A D R Ź A J

- Roman LUKIN, Uvodnik	str. 2
- Ciljevi i zadaci Društva bibliotekara Istre..	3
- Marinko MIKLIČ, Transformacija bibliotečne djelatnosti	5
- Zaključci VIII skupštine Saveza društava bibliotekara Jugoslavije	3

U V O D N I K

Vijesti Društva bibliotekara Istre pojavljuju se prvi put u našoj sredini s ciljem redovitog obavještanja članova Društva, i javnosti uopće, o programima rada Društva, o značajnijim zbivanjima i dostignućima u bibliotekarstvu Istre, hrvatske i Jugoslavije.

Društvo bibliotekara Istre osnovano je 1955. god. kao Povjereništvo Društva bibliotekara Hrvatske. Osnovala su ga tri bibliotekara Naučne biblioteke u Puli. Danas, nakon 25 godina Društvo broji 60 članova, uglavnom bibliotekara iz istarskih knjižnica raznih profila i namjena, koji žele da se kroz knjigu uzdignu u svojoj specifičnoj bibliotekarskoj struci, da preko knjige daju i maksimum znanja u svim javnim zbivanjima građanstvu uopće.

Knjigu kao osnovno sredstvo rada uzimamo u dva vida: kao fizičku pojavu pisane riječi uklopljenu u korice, da se sačuva za pokoljenja, i kao sadržaj sveukupne znanstvene misli, ideja, rješenja problema u svim granama znanosti, pouke i zabave.

Naglašavamo da je knjiga, kao vanjski refleks stvaralačkog procesa pojedinaca u svom krugu djelovanja, odigrala vrhunsku ulogu u ljudskom zbivanju. Aksiom je : Sine libro - nihil (bez knjige nema stvaranja).

Iako je čovjek pronašao nove masovne medije informiranja, pored svega toga, knjiga ostaje i danas najvažnije i nepresahlo vrelo podataka, neiscrpna riznica mudrosti i neoborivih sinteza.

Knjiga pokazuje bogatstvo putova i odnosa, te svakome pruža dostatne mogućnosti za vlastite pristupe i odnose prema pojavama, ljudima i događajima. Knjiga je, u daljnjem gledanju, najbolji životni pratilac i utjeha od rane mladosti do duboke starosti.

Da bi knjiga imalo svoju efikasnost u načinu kako ju je pisac-autor koncipirao i predao ljudstvu, bibliotekari i knjižničari, organizirani u Društvu bibliotekara Istre, i ovim svojim Vijestima nastoje unaprijediti bibliotekarsku struku i bibliotečnu djelatnost uopće.

Prof. Roman LUKIN, viši bibliotekar

CILJEVI I ZADACI DRUŠTVA BIBLIOTEKARA ISTRE

Društvo bibliotekara Istre je društvena i stručna organizacija s osnovnim ciljem da djeluje prema načelima socijalističkog samoupravnog društva na svestranom unapredjenju bibliotekarske struke u Istri.

Okuplja bibliotekarske radnike s područja općina : Buje, Buzet, Labin, Poreč, Pule i Rovinj.

Članovi Društva mogu biti :

- redovni i
- vanredni

Redovni članovi su bibliotekarski radnici i ostale osobe koje se bave bibliotekarstvom ili zanimaju za bibliotekarstvo, bibliotekarsko-dokumentacijske i slične poslove.

Za izvanredne članove biraju se istaknuti radnici drugih struka koji su zaslužni za bibliotekarstvo ili su stekli osobite zasluge za Društvo.

Zadaci su Društva da na području Istre :

- koordinira i povezuje rad svojih članova da bi sa zajedničkim djelovanjem i jedinstvenim istupanjem unaprijedila bibliotekarska struka i bibliotečna djelatnost,
- potiče osnivanje i razvitak knjižnica, te širi zanimanje i radi na ostvarivanju općih društvenih interesa za prosvjetno djelovanje i za znanstveni rad u knjižnicama,
- društveno povezuje bibliotekarske radnike, poduzima mjere za njihovo stručno usavršavanje i zaštitu interesa.

U ostvarivanju osnovnih zadataka, Društvo daje smjernice i prijedloge za rad svojim članovima, organizira tečajeve i seminare za stručno usavršavanje bibliotekarskih radnika, potiče stručni i znanstveni rad bibliotekarskih radnika i pomaže njihovo napredovanje u struci. Izdaje vlastite biltene i prigodne publikacije namijenjene bibliotekarskim radnicima i ostaloj javnosti. Upoznaje javnost, organe uprave i predstavnička tijela društveno-političkih zajednica s problemima bibliotekarstva u Istri. Prati, proučava, obrađuje stručna pitanja i daje prijedloge za unapredjenje bibliotečne službe. Pruža stručnu pomoć nadležnim organima, društvenim organi-

zacijama, organizacijama udruženog rada i drugih organizacijama u pitanjima bibliotekarstva i zauzima se za uspješno rješavanje tih pitanja. Suradjuje s ostalim bibliotekarskim udruženjima u Jugoslaviji, posebno je organizaciono povezana i usko suradjuje s Hrvatskim bibliotekarskim društvom.

Kod svojih članova razvija osjećaj drugarske povezanosti, sudjeluje u odgovarajućim kulturnim manifestacijama i nastoji unaprijediti društveni i ekonomski položaj bibliotekarskih radnika istarskog područja.

Pripremila :
Marija TIKVIĆ

TRANSFORMACIJA BIBLIOTEČNE DJELATNOSTI

Suvremeno bibliotekarstvo kao svojstvena kulturna, obrazovna, naučna i informativna društvena djelatnost mora da se uklopi u suvremene tokove i potrebe društva. Bibliotekarstvo je danas interdisciplinarna nauka koja u suvremenom naglom razvoju prerasta iz statičke uloge čuvara znanja u aktivni faktor cjelokupnog materijalnog i kulturnog progressa. Njegova osnovna funkcija : sakupljanje, selekcija, obrada, čuvanje i korištenje konvencionalnih i nekonvencionalnih publikacija sve više se proširuje i prelazi na procese informacija koje ove publikacije nose, stvarajući na taj način bibliotečno-informativni sistem.

Efikasno funkcioniranje bibliotečno-informativnog sistema je osnova za uključivanje u tokove općeg društvenog razvoja unutar zemlje i u svijetu. Prema tome, suvremeno bibliotekarstvo ima za cilj da odgovara potrebama suvremenog čovjeka za praćenjem tekućih događaja, za permanentnim razvojem općeg obrazovnog nivoa unutar pojedinih stručnih područja i novih naučnih saznanja.

Projekcija razvoja bibliotekarstva, ili bolje reći pokušaj saveznog sekretarijata za narodnu odbrenu na polju izradjivanja i modernizacije bibliotekarstva kao jedinstvenog integralnog sistema, nije dao željene i očekivane rezultate. U okviru predviđenih akcija date su osnovne smjernice u pogledu stručnog obrazovanja i usavršavanja bibliotečnih kadrova, koji trebaju da ponesu i ostvare tu projekciju.

Nalazimo se u prelomnom vremenu, i svjedoci smo

naglog razvoja nauke i tehnologije, "eksplozije" znanja, informacija, podataka i dokumenata svih vrsta i sadržaja. Naučne i tehničke oblasti se sve više prožimaju tako da se vrlo često ne može i ne smije striktno odvojiti jedna od druge (izuzetak donekle čine vojno-naučne discipline, odnosno vojno-tehničke i tehnološke informacije koje su u većim slučajevima nedostupne jer su povjerljivog karaktera). Kao dokaz o prožimanju postojećih nauka služe biokemija, biogeokemija, biofizika, fizička kemija, matematička lingvistika, industrijska psihologija i mnoge nove nauke. Tako se nove generacije naučnih radnika ne bave samo pronalženjem novih naučnih saznanja, već izučavanjem historijskog razvoja nauka i praćenjem savremenih naučnih zbivanja. U ovom izučavanju i praćenju važnu ulogu igraju upravo naučne informacije, njihova diseminacija u sadašnjem trenutku i memoriranje za sljedeće generacije. Ako bismo željeli približno prikazati kako se naglo razvija nauka i tehnologija u pojedinim zemljama i općenito u svijetu to bi izgledalo ovako :

u SAD broj naučnih radnika kretao se :

1800.g. oko 1.000 naučnika
1850.g. oko 10.000 naučnika
1900.g. oko 100.000 naučnika
1970.g. oko 1.000.000 naučnika

dok je broj časopisa u svijetu rastao rapidnom brzinom

1800.g. oko 100 naslova
1850.g. oko 1.000 naslova
1900.g. oko 10.000 naslova
1950.g. oko 100.000 naslova

Smatra se da se danas u svijetu štampa oko 2,5 milijuna naučno tehničkih članaka godišnje, te da se svakih 10-15 godina ova brojka udvostručuje, dok se prosjek novih naučnih radnika na 1.000 stanovnika udvostručuje svakih 20 godina. Broj priznatih naučnika i naučnih časopisa udvostručuje se svakih 15 godina.

Literatura posvećena specijaliziranim problemima, na primjereksperimentalnoj psihologiji udvostručava se svakih 10 godina. Najveći problem naučnih radnika sastojao se u tome da su do skoro sami istraživali literaturu i tražili podatke za svoj naučno-istraživački rad. Međutim, to je oduzimalo oko 1/3 do 1/2 vremena i bilo na štetu samog istraživača. S obzirom da sam naučnik ne može da dodje do svih informacija o tome što je već uradjeno ili što se radi na odredjenom problemu, neminovno dolazi do dupliranja. Zbog toga kao društvena nužnost javlja se nov lik stručnjaka-informatora specijaliste kao i nova služba informacija, dokumentacioni centri i sl., koji istražuju naučne informacije (i ovdje je naučni rad na vojnom polju, kao i služba informacija nedovoljno, ili bolje reći skromno publiciran pa se do podataka i informacija vojnog karaktera, sadržaja i tematike vrlo teško dolazi).

Znači da veoma brzi i dinamični tokovi kretanja suvremenog društva neminovno nameću radikalno mijenjanje odredjenih ustaljenih normi rada i ponašanja u bibliotekama, dajući prioriteto mjesto Sistemu informiranja kao veoma važnoj društvenoj potrebi.

Prof. Marinko NIKOLIĆ,
bibliotekar

**ZAKLJUČCI VIII SKUPŠTINE SAVEZA DRUŠTAVA
BIBLIOTEKARA JUGOSLAVIJE**

VIII skupština Saveza društava bibliotekara Jugoslavije održana je 21 - 23. XI 1979. god. u Prištini. Teme Skupštine bile su :

- Bibliotečni fondovi narodnih biblioteka u Jugoslaviji
- Stručni bibliotečni radnici u narodnim bibliotekama Jugoslavije; stanje u 1979. god. i planiranje razvoja do 1985. god.
- Biblioteke i slobodna razmjena rada

Na osnovi uvodnog referata, ostalih referata i diskusija, Skupština je donijela slijedeće

Z a k l j u č k e

Savez društava bibliotekara Jugoslavije će se založiti :

1. da se u donošenju srednjoročnog plana razvoja bibliotekarstva 1981-1985., preko republičkih i pokrajinskih društava i u suradnji s nacionalnim bibliotekama, što više pomogne bibliotečnim radnim organizacijama za donošenje svojih programa razvoja;
2. da se nastavi rad na utvrđivanju kriterija za vrednovanje bibliotečnih poslova radi potpunijeg ostvarivanja ustavnog načela o slobodnoj razmjeni rada;
3. da se republička i pokrajinska društva uključe u rad na koncipiranju i izgradnji bibliotečno-informacijskog sistema na čemu rade nacionalne biblioteke.

Projekt jedinstvenog bibliotečno-informacijskog sistema uključuje mrežu biblioteka po zadacima u sistemu, poslove koji se uskladjuju ili objedinjuju i naročito pripremu tehničke osnove.

Do koncepta jedinstvenog sistema na razini republika i pokrajina, te SFRJ, može se doći postupno, usaglašavanjem stavova svih učesnika, predstavnika dijelova sistema i pod-sistema.

4. da komisije Saveza društava bibliotekara Jugoslavije nas-

stave s radom na izradi ili doradi zajedničkih minimalnih standarda, a da ih republičke i pokrajinske komisije prema razvijenosti svojih sredina, potreba i mogućnosti dalje razradjuju, te da se još odlučnije radi na njihovoj primjeni.

5. da republička i pokrajinska društva u suradnji s organima školstva, a prema stanju i mogućnostima u svojoj sredini, rade i dalje na izgradjivanju stručnog bibliotekarskog obrazovanja u redovnom školovanju i permanentnom obrazovanju na svim potrebnim stupnjevima s time da na višem i visokom stupnju to obrazovanje bude dostupno studentima svih stručnih profila.
6. apelira se na sve biblioteke da pruže pomoć bibliotekama Crne Gore.
7. Savez društava bibliotekara Jugoslavije će u svom radu primijeniti načelo delegatskog sistema i kolektivnog rada i rukovodjenja, i na taj način doprinijeti što efikasnijoj realizaciji usvojenih stavova. U tu svrhu će također bolje koordinirati rad komisija Saveza i komisija Zajednice nacionalnih biblioteka Jugoslavije.

Pripremila

Marija TIKVIĆ